

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 322/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Schmidlom, Advokátska kancelária, Záhorácka 11/A, Malacky, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2014 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 109/2014.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Po vrátení veci OS BA I ako prvostupňový súd dňa 24.03.2014 opätovne rozsudkom rozhodol pričom, ale nesprávne opätovne rozhodol aj vine za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 Tr. zákona za čo sťažovateľovi uložil opätovne trest odňatia slobody na 3 roky s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou 5 rokov... a vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c), d), ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. c) Tr. zákona rozhodol tak, že sťažovateľa opäť už po druhýkrát oslobodil...“

Proti už vyššie spomínanému rozsudku OS BA I sp. zn. 5T/72/2012 zo dňa 24.03.2014 podal prokurátor GP SR ihneď po jeho vyhlásení odvolanie do zápisnice, pričom toto odvolanie písomne odôvodnil dňa 15.05.2014.

Dňa 16.09.2014 senát Krajského súdu v Bratislave na neverejnom zasadnutí rozhodol uznesením, sp. zn. 3To/109/2014 podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku rozsudok OS Bratislava I, sp. zn. 5T/72/2012 zo dňa 24.03.2014 zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O obsahu odôvodnenia odvolania sa sťažovateľ a jeho obhajca dozvedeli až z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 3 To/109/2014. Podľa ustanovenia § 311 ods. 2 Tr. poriadku aj odvolanie prokurátora musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytykajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Podľa ustanovenia § 314

Tr. poriadku predseda senátu doručí rovnopis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť. Prvostupňový súd však tento postup opomenul, čo zároveň ušlo pozornosti senátu Krajského súdu v Bratislave.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1.) Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/92/2014 (s prihliadnutím na obsah sťažnosti a priložené listinné dôkazy správne má byť uvedené pod sp. zn. 3 To 109/2014, pozn.) porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.

2.) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. značka 3To/109/2014 zo dňa 16.09.2014 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3.) Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 340,90 Eur na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05).

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) dohovoru postupom krajského súdu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva: obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa ustanovenia § 314 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) predseda senátu doručí rovnopis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté,

s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť; len čo lehota na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží spisy odvolaciemu súdu.

Pokiaľ sťažovateľ v podanej sťažnosti označil postup Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) spočívajúci v nedoručení odvolania prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) za postup v rozpore s ustanovením § 314 Trestného poriadku, pričom zároveň namietal, že zo strany krajského súdu nedošlo k náprave tohto pochybenia, je potrebné tejto námietke sťažovateľa prisvedčiť.

Ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 8/96 uviedol, že čl. 50 ods. 3 ústavy zaručuje všetkým oprávneným osobám, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktorý sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

V danom prípade ústavný súd konštatuje, že došlo k pochybeniu zo strany krajského súdu, ktorý neučinil nápravu v postupe okresného súdu, keď sťažovateľovi nedoručil odvolanie podané prokurátorom generálnej prokuratúry, ale v danom prípade je nevyhnutné zohľadniť aj intenzitu namietaného porušenia zákona (jeho ústavnoprávny rozmer), ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia označených základných práv sťažovateľa. V danom

prípade po zrušujúcom uznesení krajského súdu bola vec vrátená okresnému súdu na opätovné prerokovanie a rozhodnutie. Sťažovateľ tak bude mať možnosť a priestor vyjadriť sa ku všetkým námietkam a k vykonanému dokazovaniu, bude mu poskytnutá príležitosť brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu.

Zároveň však ústavný súd podotýka, že jeho pozornosti neušli ani dôvody, pre ktoré krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu, pričom ide o výhrady k procesnému pochybeniu okresného súdu, ktoré by viedli k zrušeniu rozsudku bez ohľadu na to, či by odvolanie prokurátora generálnej prokuratúry bolo sťažovateľovi doručené, a teda by postup krajského súdu bol po formálnej stránke bez väd. Krajský súd v odôvodnení uznesenia poukázal okrem iného aj na tieto dôvody:

„Po vydaní predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 17.10.2013 a vrátení veci na opätovné prejednanie a rozhodnutie okresný súd bez vykonania ďalších dôkazov pristúpil k vyhláseniu rozsudku. Po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov rozsudku a správnosti postupu konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, musí odvolací súd konštatovať, že súd prvého stupňa nepostupoval v súlade s Trestným poriadkom, pretože nenapravil pochybenia, ktorých sa dopustil v predchádzajúcom konaní a ktoré boli vytknuté v prvom rozhodnutí odvolacieho súdu. Súčasne nesplnil povinnosť upravenú v § 327 ods. 1 Tr. poriadku, pretože nerešpektoval právny názor vyslovený predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu.

Obdobne ako to už bolo konštatované v predchádzajúcom rozhodnutí krajského súdu, je potrebné znovu zdôrazniť, že rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k oslobodzujúcemu výroku nespĺňa kritéria stanovené v § 168 ods. 1 Tr. poriadku...“

Ústavný súd ďalej z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zistil, že krajský súd konštatoval nemennosť a zhodnosť dôvodov uvádzaných prokurátorom generálnej prokuratúry v predmetnom odvolaní s odvolaním podaným prokurátorom generálnej prokuratúry proti v poradí prvému rozsudku okresného súdu (rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 72/2012 z 3. júla 2013, pozn.), pričom sťažovateľ nenamieta nedoručenie odvolania proti prvému rozsudku okresného súdu. Pokiaľ sťažovateľ zaujal stanovisko

k predchádzajúcemu odvolaniu, s prihliadnutím na nemennosť a zhodnosť dôvodov je predpoklad, že vyjadrenie sťažovateľa by sa nelíšilo od jeho predchádzajúceho vyjadrenia.

Vzhľadom na to, že konanie toho času prebieha na okresnom súde, sťažovateľ má v konaní podľa názoru ústavného súdu stále k dispozícii účinný opravný prostriedok, ktorý mu zákon účinne poskytuje na ochranu jeho základných práv v systéme všeobecného súdnictva. Takým opravným prostriedkom je dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Trestné konanie je od jeho začiatku až po právoplatné skončenie procesom, v ktorom môžu orgány činné v trestnom konaní a takisto aj súd v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií ochrany základných práv a slobôd naprávať, resp. korigovať aj ich prípadné pochybenia.

V rámci predmetného trestného konania bude môcť byť postup krajského súdu a intenzita zásahu v súvislosti s uvedeným postupom krajského súdu do sťažovateľovho práva na obhajobu podrobený kontrole dovolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažnosť bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2015

